

παγγίσει ἢ ὑποστάθμη βαρυτέρα μεταπίπτει πολὺ, λάκις, ἐλλειπούσης τῆς προσοχῆς. Ἐνθυμούμενοι δὲ ὅτι ἐντολὴ ἡμῶν εἶναι νὰ παιδευθῶμεν διὰ τοῦ ἐσπερίου πολιτισμοῦ, τοῦ παλυταλοῦς ἐκείνου πραγματικοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἐξαισίου πολλὰ πλασιασθέντος, καὶ νὰ διαδίδωμεν αὐτὸν περὶ ἡμᾶς, φυλάττετε ὡς κειμήλια ὅσα καλὰ πατρόθεν ἀνήκουσιν ὑμῖν, ἐπ' αὐτῶν τὰ εἰσαχόμενα ἐπαικοδομοῦντες· ὅθεν τρυπῆτε εὐσεβῶς τὰς εὐγλώττους ἐκείνας ἐντολάς ὅσας ἐκ βήθους τῶν τάφων ἀποτεινοῦσιν ὑμῖν οἱ πρόγονοι διὰ τῶν ἀθανάτων συγγραμμάτων αὐτῶν· θερμαίνετε πρὸ πάντων τὴν καρδίαν διὰ τῆς εὐσεβείας, δι' ἧς ἡ νοῦς καθαρώτερον διορᾷ τὰ πρακτέα· διότι τελεία ἀγωγή εἶναι ἢ ἐν τῇ εὐσεβείᾳ ἐπιστήμη τῶν ὄντων καὶ ἐμπειρία τῶν γινομένων.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΥ.

Κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1856—7.

Πρὸ ἐνός ἔτους, τὴν αὐτὴν περίπου ἡμέραν, ἐθεωροῦμεν μετὰ τῶν ἰχνογραφημάτων τῶν μαθητῶν ἀνακειμένην σχεδιογραφίαν μελετωμένης οἰκοδομῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐκπαιδευτηρίου, πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἐπὶ τούτῳ ἀγορασθέντος τοῦ οἰκοπέδου (α). Σήμερον δὲ ἐν τῇ ἡδῆ ἀνεγερθείσῃ ταύτῃ οἰκοδομῇ, χαρμοσύνως ἐπιτελοῦμεν τῶν σχολικῶν ἑορτῶν τὴν ἐπισιμοτάτην. Ἄς ἀναπέμψωμεν λοιπὸν πρώτιστα πάντων τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν εἰς τὸν πατέρα τῶν φώτων τὸν παντὸς ἀγαθοῦ τελεσιουργόν, τὸν τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν ἐν πάσῃ δυσχερείᾳ καὶ παντὶ προσκόμματι στριζάντα. Ἐπειτα δὲ ἡδὺ ἐκπληροῦντες καθῆκον, δὲν δυνάμεθα νὰ σιωπήσωμεν τὴν ἡμετέραν εὐγνωμοσύνην, καὶ πρὸς πολλοὺς φιλοπάτριδας καὶ φιλομούσους ὁμογενεῖς τοὺς συνεπιλαβομένους εὐγενῶς τοῦ ἐθνικοῦ τούτου ἰδρύματος, ἐν οἷς διέπρεψαν ἐπὶ τῇ φιλοτίμῳ καὶ γενναίᾳ προθυμίᾳ οἱ τῶν καλῶν ἀκόρεστοι ἀδελφοὶ Λασκαριῖδαι, καὶ πρὸ πάντων ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει, οἱ ἐν Λακίᾳ τῆς Μολδαυίας, ὅτε γενναίως τῶν ἐθνικῶν καλῶν κηδόμενος πανοσιώτατος ἔξαρχος τοῦ παναγίου τάφου Ἀθανάσιος Καμπάνης, καὶ ὁ τσαῦτα τῆς ἰδίας αὐτοῦ φιλογενείας δείγματα παρασχὼν Ἰωάννης Κυριακός. Ἐντεῦθεν δὲ ὁ φιλοτίμως

ὑπὲρ τῶν καλῶν ἀείποτε πρόθυμον ἑαυτὸν παρέχων κύριος διοικητὴς τῆς ἐθνικῆς τραπέζης, περὶ οὗ δίκαιον εἶναι νὰ λεχθῆ ὡς ἀκριβῶς ἀληθές, ὅτι ἀνευ τῆς φιλογενοῦς συμπράξεως αὐτοῦ Ἑλληνικὸν ἐκπαιδευτήριον δὲν κατώρθουτο. Ἡ σύμπραξις λοιπὸν τῶν φιλοκάλων τούτων ἀνδρῶν, καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων, ἢ εὐγενῆς συμπάθειαι ἢ ὑπὲρ τοῦ ἔργου ἐνταῦθα καὶ ἐξωθῆ ἀναγκάσειτα, εἶναι τῶν καταβληθέντων μόχθων ἡδυτάτη ἀμειβή, καὶ τρανωτάτη ἀμκ ἀπόδειξις, ὅτι καλῶς μὲν ἐννοεῖται ὁ κοινωνικὸς τοῦ καταστήματος σκοπός, καλῶς δ' ἐκτιμῶνται, καὶ τῶν πολυειδῶν αὐτοῦ ἀγόνων οἱ καρποί. Ἄνδρες πρὸς τούτοις ἐκ τῶν ἐν Παρισίοις ἐπισιμοτάτων, τῆς ἡμετέρας προόδου ἀκραιφνέστατοι φίλοι, καὶ τὴν ἐπίνοιαν τοῦ ἔργου καὶ τὸ σχέδιον τῆς οἰκοδομῆς ἐπιδοκιμάσαντες, ἐδειξαν πόσον τῶν ἡμετέρων ἀγόνων εὐμενεῖς εἶναι κριταί. Χαίρετε λοιπὸν, ὦ εὐτυχῆ τέκνα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐκπαιδευτηρίου, ταιούτους τῶν ἡμετέρων μόχθων θεατὰς ἔχοντες καὶ ἀθλοθέτας! Ἄς ἀποστρέψωμεν δὲ τὸ βλέμμα, ὅπως ἐν σιγῇ παρέλθωμεν, εἴτε μισόκλον βλέπος κατὰ τοῦ καλοῦ τούτου ἔργου ἐτοξεύθη, εἴτις κακόβουλος τῶν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ ἐκπαιδευτηρίῳ ἐγένετο διαστροφή (α).

Ἄλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχη, ἐπεραιώθη σὺν Θεῷ κάλλιστον τῶν ἡμετέρων παιδῶν ἐνδιαίτημα, εὐρύχωρον, ἀνετον καὶ εὐάερον· οὕτω δὲ οὐ μόνον τὸ Ἑλληνικὸν ἐκπαιδευτήριον ἐδραιούται καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, κάλλιστα ἐκπληρουμένης τινὸς τῶν πρώτων αὐτοῦ ἀναγκῶν, ἀπὸ τοῦ νομαδικοῦ οὕτως εἰπεῖν εἰς τὸν μόνιμον βίον μεθισταμένου, ἀλλὰ καὶ ἄλλων παιδαγωγικωτέρων καὶ ἠθικωτέρων αὐτοῦ χρειῶν εὐκολωτέρα καθίσταται ἢ ἐκπλήρωσις· διότι οὐδὲν αὐξάνει, τὸ ὕλικὸς εὖ εἶναι τῶν ἐνδιαξιτωμένων μαθητῶν, οὐδὲν τὴν ἐσωτερικὴν κυβέρνησιν καὶ τάξιν τοσοῦτον εὐκολύνει, ὅσον τοῦ σχεδίου τὸ ἀπλοῦν καὶ σκόπιμον, καὶ ἐν τοῖς κοιτῶσι παρεχομένης καὶ ἐν τοῖς ἀκροατηρίοις καὶ σπουδαστηρίοις καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς καὶ τοῖς κήποις, τῷ μαθητῇ μὲν ἀνάσεως, τοῖς ἐπιτροῦσι δὲ εὐκολίας οὗ τῆς τυχούσης.

Μετὰ τὸ δὲ τῶν ἐπιγενομένων κατὰ τὸ παρερχόμενον ἔτος ἀξιολογητάτων τοῦ καταστήματος προόδων, πρώτην βεβαίως πρέπει ν' ἀναγγεῖλωμεν τὴν διπλασίωσιν τῶν ἐγγεγραμμένων μαθητῶν, καὶ ἰδίως τῶν τροφίμων, ὡς διατρανοῦσαν τῶν ὁμογενῶν ἐν γένει τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὴν πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν ἐκπαιδευτήριον ἐμπιστοσύνην ἀνδρῶν τῆς τῶν ἰδίων τέκνων ἀγωγῆς κηδομένων. Ἐνεκα τούτου

(α) Ἐχω πρὸ ὀφθαλμῶν ἐπιστολὰς ἐξ Ἀθηνῶν πεμφθείσας, ἐξ ὧν ἐν τῇ μὲν, καίτοι τῇ 28 Ἰανουαρίου μεμολογημένη, λέγεται, ὅτι Ἑλληνικὸν ἐκπαιδευτήριον οὔτε ἀνεγέρθη οὔτε ἀνεγερθήσεται, τὰ δὲ λεγόμενα ἐπλάθθησαν ἐπὶ σκοπῷ ἰδιοφελείας· ἐν τῇ δὲ, ὅτι ἐκ τῆς εὐλογίας ἐπαθον οἱ ἐν τῷ καταστήματι παῖδες, ἐν ᾧ διὰ τὸν ἐγκαίρως γενομένον ἀναδομαλισμὸν, οὔτε δυνατὸν ἦτο νὰ εἰσδύσῃ ἡ νόσος, ἅπαντες δὲ ἀνεξαιρέτως οἱ ἐν αὐτῷ διατελοῦσιν, ὡς πάντες γινώσκουμεν, ὑγιέστατοι.

(α) Εἰς μίσητον ἀνεῖν, προστέθη καὶ ἕτερον οἰκοπέδον, ὡστε τὸ ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Πανεπιστημίου μετὰ τῶν τριῶν ἰδῶν, τετράγωνον τοῦ καταστήματος περιλαμβάνει σήμερον πεντακκισχιλίους ἀρχιτεκτονικοὺς πῆχεις.

λοιπόν, καὶ τετάρτου προσληφθέντος ἐπιτηρητοῦ, τὰ τῆς παιδαγωγικῆς, ἢτοι ἐσωτερικῆς κυβερνήσεως κατ' εὐχὴν εὐωδῶθησαν, τῶν μὲν οὐδόλως ἐλπίδας παρεχόντων, μετὰ λύπης μὲν ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην ἀπομακρυνθέντων τοῦ καταστήματος, τῶν δὲ λοιπῶν φιλοτιμότερον τὸν τῆς ἰδίας προκοπῆς ἀγῶνα ἀγωνισαμένων.

Εἰς αὐξήσιν πρὸς τούτοις τῶν ἐπιστημονικῶν τῆς διδασκαλίας μέσων, προσετέθη εἰς τὰς συλλογὰς τοῦ καταστήματος καὶ ἡ τῶν τῆς πειραματικῆς φυσικῆς ὀργάνων, καὶ ἡ τῶν γεωμετρικῶν σχημάτων, ἧτις καλῶς ἤδη ἤρξατο συνισταμένη διὰ φιλοτιμου τῶν μαθητῶν ἐράνου, ὧν τὴν εὐγενῆ ταύτην κλίσιν δημοσίᾳ σήμερον ἐπαινοῦμεν.

Κατὰ δὲ τὸ ἐπιπὸν ἔτος ἐτι ἀξιολογώτερα παρασκευάζεται πρόοδος, ἀφορώσα μάλιστα τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ καταστήματος προσωπικόν, ἧτις ἐν κίρῳ θέλει ἀναγγελλῆ εἰς τοὺς γονεῖς τῶν ἡμετέρων παιδῶν Πλὴν δὲ τοῦ Κ. Ποτίνου, ἐξωτερικοῦ ἤδη γενομένου, διὰ τὴν νέαν αὐτοῦ οἰκογενειακὴν ἀποκατάστασιν, καλεῖται καὶ ἕτερος ἐκ Παρισίων λόγιος Γάλλος, μέλλων νὰ συνοική καὶ μετὰ τῶν τροφίμων διατριβῶν νὰ καθιστᾷ τὴν Γαλλικὴν ἐτι μᾶλλον λαλουμένην ἐν τῷ καταστήματι γλῶσσαν. Τούτων λοιπὸν οὕτως ἐχόντων, μετ' εὐχαριστίας ὡς πρὸς τὸ παρελθόν, καὶ μετὰ θάρρους ὡς πρὸς τὸ μέλλον ἀπαγγέλλω τὴν περὶ τοῦ καταστήματος συνῆθη ἐκθεσιν.

Τῆς προκαταρκτικῆς τάξεως οἱ μαθηταὶ ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ Κ. Ν. Παλίτου, πλὴν τῆς ὀνόσεως καὶ γραφῆς, ἱερὰν ἱστορίαν καὶ ἀριθμητικὴν ἐν τῇ Γ'. τμηματι, ἐν δὲ τῷ Β'. ἀνάγνωσιν μεθ' ἑρμηνείας, ἐν δὲ τῷ Α'. ἐκ τῆς χρηστομάθειας διάφορα τιμᾶχια. — Γραμματικῆς ἐν μὲν τῷ Β'. τὸ τυπικὸν μέρος μέχρι τῶν ῥημάτων, ἐν δὲ τῷ Α'. τὰ μέχρι τῶν εἰς με μεθ' ἀπλουστάτων κανόνων ἐκρημζον δὲ ταῦτα οἱ μαθηταὶ ἔχοντες πρὸ ἀρθαλμῶν τὴν λαλουμένην μάλιστα γλῶσσαν, καὶ ἀσκούμενοι δι' ὀρθογραφικῶν γυμνασμάτων. — Ἱερὰν ἱστορίαν ἐν μὲν τῷ Β'. τὰ μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Σολομῶντος, ἐν δὲ τῷ Α'. τὴν αὐτὴν ἐκτενέστερον. — Γεωγραφίαν ἐν μὲν τῷ Β'. προκαταρκτικῶς ἑρμῆ εἰς καὶ τὰ κατὰ τὴν Εὐρώπην μέχρι τῆς Ἰσπανίας, ἐν δὲ τῷ Α'. τὴν αὐτὴν ὅλην καὶ ἐκτενέστερον. — Ἀριθμητικὴν ἐν μὲν τῷ Β'. τὰ μέχρι τῶν κλασμάτων, ἐν τῷ Α'. τὰ μετὰ ταῦτα. Ἐνησχολήθησαν πρὸς τούτοις καὶ τῶν τριῶν τμημάτων οἱ μαθηταὶ εἰς τὴν καλλιγραφίαν.

Ἐν δὲ τῷ προπαιδευτηρίῳ ἐδιδάχθησαν.

Ἐν μὲν τῇ Γ'. τάξει ὑπὸ τοῦ Κ. Π. Λογοθέτου ἢ Ἑλληνικῆ, ἐπὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου τοῦ εἰς Εὐτρόπιον λόγου, Ξενοφῶντος ἐκ τῆς Κύρου Ἀναβάσεως καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἀπομνημονευμάτων, μεθ' ἑρμηνείας κατὰ λέξιν καὶ κατ' ἔννοιαν, καὶ μετ' ἐπιμελοῦς ἐφαρμογῆς τῆς γραμματικῆς, καὶ μετ' ὀρθογραφικῶν γυμνασμάτων. Ἐν δὲ τῷ Β'. ὑπὸ τοῦ Κ. Α. Ψαρχύτου ἐπὶ τοῦ Τιμῶνος τοῦ

Λουκιανῶ καὶ τῆς Ξενοφῶντος Κύρου παιδείας τοῦ Β'. βιβλίου ὀλοκλήρου, μεθ' ἑρμηνείας γραμματικῆς καὶ κατ' ἔννοιαν, καὶ μετ' ἐφαρμογῆς εἰς τὰ τῆς τεχνολογίας, καὶ μετ' ὀρθογραφικῶν γυμνασμάτων. Ἐν δὲ τῇ Α'. ὑπὸ τοῦ Κ. Δεπάστα ἐκ τοῦ Γ'. βιβλίου τῶν Ξενοφῶντος Ἑλληνικῶν καὶ τοῦ Εὐαγόρου ἐγκωμίου τοῦ Ἰσοκράτους, μεθ' ἑρμηνείας ἐκτενεστέρας καὶ ποικιλωτέρας γραμματικῆς ἀναλύσεως. Ἔτι δὲ οἱ μαθηταὶ ἐγυμνάζοντο ἰδίως καὶ συνεχῶς εἰς τὰ δυσκολώτερα τῆς ὀρθογραφίας. — Τῆς γραμματικῆς δ' ἐδιδάχθησαν ἐν μὲν τῇ Γ'. τὰ μέχρι τῶν εἰς με κανονικῶς, ἐν δὲ τῇ Β'. τὰ μέχρι τέλους τοῦ τεχνολογικοῦ, ἐν δὲ τῇ Α'. τὸ περὶ πικραγωγῆς καὶ συνθέσεως καὶ συντακτικῶν τὰ μέχρι τοῦ περὶ τῶν χρόνων, μετὰ τῆς προσηκούσης τοῦ λόγου ἀναλύσεως. — Ἐνησχολήθησαν πρὸς τούτοις καὶ τῶν τριῶν τάξεων οἱ μαθηταὶ εἰς ἐκθεσιν ἰδεῶν κατὰ τὴν λαλουμένην γλῶσσαν, ἐν μὲν τῇ Γ'. διὰ γυμνασμάτων τινῶν ἀπλουστέρων καὶ εἰς ἐκθεσιν μικροῦ τινος διηγήματος συνισταμένων, ἐν δὲ τῇ Β'. διὰ σπουδαιότερων τινῶν, ἐν δὲ τῇ Α'. τέλος διὰ κυρίως συντάξεως ὑποθέσεως δεδωμένης.

Τῆς ἱστορίας ἐδιδάχθη ἐν μὲν τῇ Γ'. ὑπὸ τοῦ Πανοσιωτάτου Γ. Βαλμᾶ ἱερῶς, ἢ ἱερὰ μέχρι τέλους, ἐν τῷ Β'. ὑπὸ τοῦ Κ. Π. Λογοθέτου ἢ στοιχειωδῶς ἑλληνικῆ μέχρι τοῦ περὶ τῶν δύο συμπολιτειῶν, ἐν δὲ τῇ Α'. ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὀλοκλήρως στοιχειωδῶς ἢ Ῥωμαϊκῆ.

Τῆς Γεωγραφίας ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ Κ. Α. Ψαρχύτου μετὰ συνεχοῦς ἐπὶ ἀρίστων πινάκων ἐπιδείξεως, ἐν μὲν τῇ Γ'. ἡ Γεωγραφία τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου τοπογραφικῶς, φυσικῶς καὶ πολιτικῶς, ἐν δὲ τῇ Β'. ἡ Γεωγραφία τῆς Εὐρώπης κατὰ τὰς αὐτὰς σχέσεις, ἐν δὲ τῇ Α'. ἡ τῆς Ἀσίας, Ἀφρικῆς καὶ Ἀμερικῆς.

Τῶν μαθηματικῶν ἐδιδάχθησαν ἐν μὲν τῇ Γ'. ὑπὸ τοῦ Κ. Α. Μηλίου ἡ ἀριθμητικὴ μέχρι τοῦ περὶ τῶν ἀναλογιῶν, ἐν δὲ τῇ Β'. ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὀλοκλήρως ἡ ἀριθμητικὴ μετὰ προβλημάτων, ἐν δὲ τῇ Α'. ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Κ. Γ. Ζωχιῶ ἡ λογικὴ ἀριθμητικὴ, μετὰ τῆς προσηκούσης θεωρίας, καὶ τέλος ἡ Φυσικὴ Προπαιδεία, σκοπὸν ἔχουσα νὰ καταρτίσῃ τὸ μέρος τοῦτο τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως διὰ τῆς γνώσεως τῶν κοινοτάτων τῆς φύσεως φαινομένων, τῆς πρακτικῆς αὐτῶν ἐρμηνείας, καὶ τῆς διδασκαλίας περὶ τῶν καταληπτοτάτων δυνάμεων καὶ νόμων τῆς φύσεως. Ἐδιδάχθησαν δὲ τὰ μέχρι τοῦ περὶ Γαλιλαίου.

Τέλος οἱ τῆς Α'. τάξεως διέκουςαν στοιχειωδῶς ὅλην τὴν ἱερὰν Κατήχησιν ὑπὸ τοῦ Πανοσιωτάτου Γ. Βαλμᾶ, ἱερῶς, ὅστις πλὴν τῆς φυσικῆς θεογνωσίας καὶ τῶν ἀνγκόντων δογμάτων, διὰ καταλήλου πρὸς ταῦτοις διδασκῆς τῆς εὐαγγελικῆς ἠθικῆς ἀνέπτυξε τὴν περὶ καθηκόντων διδασκαλίαν προσηκόντως. Ἐδιδάχθησαν πρὸς τούτοις ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ καὶ τῆς κυρίως ἠθικῆς τὰ μέχρι τοῦ περὶ τῶν ἐνοικῶν τοῦ δικαίου καὶ ἀδίκου.

Ἐκ δὲ τῶν τεσσάρων τοῦ ἐκπαιδευτηρίου τάξεων, ἡ Ἑλληνικὴ ἐδιδάχθη, ἐν μὲν τῇ Α'. ὑπὸ τοῦ Κ. Γ. Ι. Παπαδοπούλου ἐπὶ τοῦ Πλουτάρχου φιλιποίμενος καὶ Λυκούργου κατὰ Δεωκράτους τοῦ μέχρι τῶν ὄρκων, μεθ' ἑρμηνείας, σημειώσεων γραμματικῶν καὶ φιλολογικῶν καὶ ἀκριβοῦς ἀναλύσεως τοῦ λόγου· χάριν δὲ ἐμπειρικῆς ἀσκήσεως ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν τοῦ Ξενοφῶντος βιβλίου Β'. μετ' ἐλευθεριώτερης μεταφράσεως. Ἐν δὲ τῇ Γ'. ὑπὸ τοῦ Κ. Αεοντίου Ἀναστασιάδου ἐπὶ τοῦ Αἰγίνου τοῦ κατὰ Κτησιφῶντος, τοῦ προομίου τοῦ Θουκυδίδου καὶ πρῶτων δημογραφικῶν ἐκ τῆς Α'. Συγγραφῆς μετὰ γραμματικῶν, κριτικῶν καὶ ἀναλυτικῶν σημειώσεων. Ἐπι δὲ συγχρόνως χάριν ἀσκήσεως ἐπὶ τοῦ Κίνα τοῦ Πλουτάρχου καὶ τοῦ περὶ στεφάνου τοῦ Δημοσθένους. Ἐν δὲ τῇ Β'. ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ καθηγητοῦ ἐπὶ μιᾶς δημογραφίας ἐκ τῆς Α'. Συγγραφῆς καὶ ὄλων τῶν ἐν τῇ Β'. ἐκ τῶν Α'. καὶ Β' ῥαψωδιῶν τῆς Ὀμήρου Ἰλιάδος, καὶ ἐκ τοῦ φιλοκλήτου τοῦ Σοφοκλέους, μετὰ τῆς προσηκούσης εἰς ἕκαστα τούτων ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ῥητορικῆς καὶ παιπτικῆς κανόνων· χάριν δὲ ἐμπειρικῆς ἀσκήσεως ἀνεγνώσαν οἱ μαθηταὶ ὁλόκληρον τὴν Α'. τοῦ Ἡροδότου μούσαν. Καὶ ἐν μὲν τῇ Α'. οἱ μαθηταὶ διήλθον κατὰ τὸ πλεῖστον τὴν θεωρίαν τῆς Ἑλληνικῆς συντάξεως, καθ' ἑκάστην ἀκριβοῦς καὶ ἐπιμόνως ἐπὶ τῶν κειμένων αὐτὴν ἐφαρμόζοντες, ἐν δὲ τῇ Γ'. κατὰ τέχνην καὶ κατὰ λόγον τὰ ἀντίκοντα κείμενα ἀνέλυσαν, ἐν δὲ τῇ Β', ἐδιδάχθησαν τὰ στοιχειωδέστερα περὶ τῶν διαλέκτων, περὶ προσωδίας καὶ μετρικῆς καὶ ἰδίως τὰ περὶ τοῦ ἔπους καὶ τῆς τριχωδίας. Καὶ οἱ μὲν τῆς Α'. πρὸς ἐμπέδωσιν τῶν κυριωτάτων τῆς ἑλληνικῆς συντάξεως θεματογράφουν, οἱ δὲ τῆς Γ'. πρὸς τὴν ἑλληνικὴν φρασεολογίαν σκοποῦντες ἤδη, ἐκ τῆς λαλουμένης εἰς τὴν ἀρχαίαν συντονώτερον μετέφραζον, ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος, οἱ δὲ τῆς Β'. ἐνησχολήθησαν, πλὴν τούτου, καὶ εἰς μετρικὰ γυμνάσματα. Τέλος δὲ οἱ μὲν τῆς Α'. ἐλευθεριώτερον ἤδη τῆς λαλουμένης γλώσσης γυμνάσματα συνέταττον, οἱ δὲ τῆς Γ'. τῆς τοσοῦτον τελεσφόρου ταύτης ἀσκήσεως συντονώτερον ἀντελήθησαν, ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος, οἱ δὲ τῆς Β'. ἐνησχολήθησαν εἰς τὸ ἑλληνιστὶ γράφειν.

Ἡ Λατινικὴ ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Κ. Π. Εὐστρατιάδου, ἐν μὲν τῇ Α'. ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας τῆς ἐν τῇ χρηστομαθείᾳ τοῦ Οὐλερίου ἐπὶ τοῦ Β'. καὶ Γ'. βιβλίου καὶ ἐκ τοῦ Κορηλίου Νέπωτος ἐπὶ τῶν βίων Κίμωνος, Κόνωνος, Ἰοικράτους καὶ Πελοπίδου, μεθ' ἑρμηνείας καὶ τεχνολογικῶν ἀσκήσεων· ἐν δὲ τῇ Γ'. ἐκ τοῦ Ἰουστίνου ἐπὶ τοῦ Γ'. καὶ ΔΗ'. βιβλίου, καὶ ἐκ τοῦ Κασίανου ἐπὶ τοῦ βιβλίου ε'. μετὰ σπουδαιοτέρων ἀσκήσεων καὶ ἀναλύσεων· ἐν δὲ τῇ Β'. ἐκ τοῦ Σαλοστίου ἐπὶ τοῦ περὶ τοῦ Ἰουγαυρθικοῦ πολέμου, Κικέρωνος τοῦ περὶ καθηκόντων, καὶ Βιργιλίου Αἰνείδος τῆς Β'. ῥαψωδίας. Καὶ ἐν μὲν τῇ Α'. ἐδιδάχθη τὸ πλεῖστον τοῦ τεχνολογικοῦ, ἐν δὲ τῇ Γ'. καὶ ἰκανὸν μέρος τοῦ Συνακτικῶν, ἐν δὲ τῇ Β'.

τὰ ἐρεζῆς. Καὶ ἐν μὲν τῇ Α'. ἐνησχολήθησαν εἰς κατασκευὴν ἀπλῶν προτάσεων, ἐν δὲ τῇ Γ'. εἰς γυμνάσματα φρασεολογικὰ· εἰς ταῦτα δὲ καὶ εἰς θεματογραφίαν σπουδαιοτέραν ἐνεκύψαν οἱ τῆς Β'.

Ἐκ τῆς Καθολικῆς Ἱστορίας οἱ μὲν τῆς Α'. ἐδιδάχθησαν τὴν εἰσαγωγὴν, ὅλην τὴν προϊστορικὴν περίοδον καὶ τὸ πλεῖστον τῆς ἀρχαίας, οἱ δὲ τῆς Γ'. διήκουσαν ὁλόκληρον τὴν Ἑλληνικὴν καὶ μέρος τῆς Ῥωμαϊκῆς, οἱ δὲ τῆς Β'. τὰ ἐρεζῆς.

Τῆς Γεωγραφίας ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Κ. Γ. Ζωχιού εἰς τοὺς τῆς Α' ὅλη ἡ Μαθηματικὴ καὶ Φυσικὴ.

Τῆς στοιχειώδους σειρᾶς τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ καθηγητοῦ ἐν μὲν τῇ Α'. ἡ Ἀλγέβρα, ἐν δὲ τῇ Γ'. Ἀλγέβρας συμπλήρωμα καὶ δύο τῆς Λεγένδρου γεωμετρικῆς βιβλία, ἐν δὲ τῇ Β'. ὁλόκληρος ἡ στοιχειώδης Γεωμετρία. Τὰ στοιχεῖα τέλος τῆς κατὰ τὸν Ρουλιέ παραματικῆς Φυσικῆς ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐν τῇ Γ'.

Τῆς Γαλλικῆς διδασκομένης πρὸς τέσσαρας τάξεις, καθ' ἃς διανεμόνται οἱ μαθηταί. οὐδὲως τῆς λοιπῆς αὐτῶν κατατάξεως πρὸ ὀρθολογίων λαμβανομένης, ἐδιδάχθησαν ἐν μὲν τῇ Α'. ὑπὸ τοῦ Κ. Λιβερίου, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἀπλῶν φράσεων ἐρμηνεῖν καὶ τὴν καθ' ὑπαγόρευσιν γραφὴν, τὸ τυπικὸν τοῦ τεχνολογικοῦ μέχρι τέλους τῶν ὀρθολογίων ἐνεργητικῶν ῥημάτων, καὶ τεχνολογίαν. Ἐν δὲ τῇ Γ'. γραμματικὰ ἀσκήσεις μετὰ τῆς ἀνηκούσης αὐταῖς ἐρμηνείας, κατ' ἐξαιρέτην τινὰ μέθοδον ἐκ τῆς χειρογράφου γραμματικῆς τοῦ Κ. Αερού. Ἐγένοντο δὲ ὀρθογραφικὰ γυμνάσματα, καὶ ἀνεγνώσθησαν κείμενα μεταφρασθέντα ἐκ τῶν τοῦ Γωτιέρου μετὰ τεχνολογίας, ἐν δὲ τῇ Β'. καθ' ἣν ἤδη ἡ διδασκαλία γίνεται Γαλλιστί, ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ Κ. Καρόλου Ποττίου, γραμματικὰ ἀσκήσεις, μετατροπὴ κωμογραφίας εἰς ὀρθοπέπειαν, φρασεολογικὰ ἀσκήσεις περὶ τῶν χρόνων τῶν ὀρθολογίων καὶ ἀνομαλῶν ῥημάτων καὶ θεματογραφία. Ἐν δὲ τῇ Α'. ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ γραμματικὰ καὶ συντακτικὰ ἀσκήσεις, ὀρθογραφικὰ γυμνάσματα, γυμνάσματα συνωνυμίας, μετατροπὴ κειμένων τῆς ἐπὶ τοῦ 15'. αἰῶνος διαλέκτου εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς, καὶ μετὰ τὸ ἀξιολογώτατον ταῦτα γύμνασμα, Γαλλικὴ μετάφρασις ἐκ τῶν νεκρικῶν διαλόγων τοῦ Λουκιανοῦ καὶ θεματογραφία. Ὅθεν διὰ τῆς τελεσφόρου ταύτης μεθόδου, ἀξιόλογα ἀνεδειχθησαν τ' ἀποτελέσματα τῆς Γαλλικῆς διδασκαλίας.

Ἡ Ἀγγλικὴ ἐδιδάχθη εἰς δύο μαθητὰς ὑπὸ τοῦ Κ. Γ. Κωνσταντινίδου ἐπὶ πεζῶν καὶ ἐμμέτρων κειμένων, καὶ διὰ τῶν ἀνηκουσῶν ἀσκήσεων.

Ἡ Γερμανικὴ ἐδιδάχθη ἐπίσης πρὸς δύο μαθητὰς τροφίμους ὑπὸ τοῦ Κ. Δεῖμαρ.

Ἡ Ῥωσικὴ, τὸ πρῶτον εἰσαχθεῖσα, ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ Κ. Ιω. Καζίνσκη πρὸς τρεῖς τροφίμους ἐκ τῆς Ῥωσσίας προσελθόντας.

Ἐκ τῶν τεχνικῶν καλλιτεχνικῶν μαθημάτων, οἱ μαθηταὶ τῶν δύο κατωτέρων τοῦ Προπαιδευτηρίου τάξεων ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ Κ. Π. Δα-

ζαρίδου τὴν καλλιγραφίαν εἰς δύο τμήματα καλλιτεχνικῶς καὶ ταχυγραφικῶς, πάντες δὲ τὴν ἰχνογραφίαν ὑπὸ τοῦ Κ. Π. Χέλμη. Ὅθεν εἰς τέσσαρα τμήματα ἰχνογραφίας ἐδιδάχθησαν τὰ στοιχεῖα τῆς προσωπογραφίας καὶ τοπιογραφίας.— Ἡ ῥηθικὴ ἐδιδάχθη πρὸς ἅπαντας τοὺς τροφίμους ὑπὸ τοῦ Κ. Ἰουλίου Ἐνιγλ, συντόμως γυμνάσαντος αὐτοὺς εἰς τὴν διατονίαν τῶν φθόγγων, καὶ κατορθώσαντος ἡ ἀναγινώσκονται ἀπροσκόπτως ἤδη τὰ μουσικὰ μέλη.— Ἡ ὄργανικὴ μουσικὴ ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ Κ. Α. Μαρκέτη, ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου πρὸς τέσσαρας τροφίμους, ὑπὸ τοῦ Κ. Α. Καζαλίνη πρὸς δύο τροφίμους, διὰ τοῦ πλαγιαύλου, καὶ ὑπὸ τοῦ Κ. Βολωνίη πρὸς ἕνα τροφίμον διὰ τοῦ τετραχόρδου.— Ἡ γυμναστικὴ συνήθη ἤδη ἐν τῷ καταστήματι γνωσμένη, ἐδιδάσκετο ὑπὸ τοῦ Κ. Γ. Παγώντος, καὶ πρὸς τούτοις οἱ μαθηταὶ κατὰ τὰς ἀνάσεις ἐγυμνάζοντο ἐλευθέρως.— Ἡ ὄρχηστικὴ τέλος, τὸ πρῶτον εἰταχθεῖσα, ἐδιδάχθη πρὸς τεσσαράκοντα περίπου τροφίμους ὑπὸ τοῦ Κ. Μάρκτ.

Τὴν καλὴν τέλος κατάστασιν τῆς ἐν τῷ καταστήματι διδασκαλίας προσεπιμαρτυροῦσι καὶ οἱ βαθμοὶ τῶν κατ' ἔτος ἀπολυομένων μαθητῶν, ὠρίμων μὲν ἤδη ὄντων καὶ πρὸς τὴν ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν, ὡς μαρτυροῦσι τὰ ἀρχεῖα καὶ τοῦ ἀνωτάτου τούτου Ἐκπαιδευτηρίου, καὶ τῶν ἐν τῇ σοφῇ Εὐρώπῃ, ὅπου μετέβησαν τινες, ὠρίμων δὲ ἀναδεικνυομένων καὶ πρὸς τὸν ἐν πράγματι βίον, εἰς ὃν ἐπιδοθέντες τινὲς εὐδοκίμοισιν. Ἀπελύθησαν δὲ τὸ μὲν 1852, γ'. ἔτος τῆς συστάσεως τοῦ καταστήματος, εἰς τὸ δὲ 1853, δ'. ἔτος, δύο· τὸ δὲ 1854, ε'. ἔτος, τέσσαρες· τὸ δὲ 1855, ς'. ἔτος, τέσσαρες. ὧν δύο μετέβησαν εἰς τὸν πρακτικὸν βίον· πέρυσι δὲ τέσσαρες ἐπίσης καὶ ἐρέτος πέντε, κάλλιμα μὲν ἐν τῷ τῆς ἐγκυκλίου παιδείας σταδίῳ εὐδοκίμησαντες, καλλίστην δὲ καὶ τὴν μετὰ ταῦτα προκοπὴν ἐπαγγελλόμενοι.

Οἱ μηνιαῖοι, ἐξαμηνιαῖοι καὶ ἐνιαύσιοι διαγωνισμοὶ ἐγένοντο τακτικῶς, ἀλλ' οὔτε ἐπεθεωροῦντο ἐγκαίρως καὶ μετὰ τῆς προσηκούσης προσοχῆς ὑπὸ πάντων τῶν γονέων, οὔτε ἐπεστρέφοντο πολλάκις.

Ταῦτα παρετηρήθησαν καὶ περὶ τῶν ἐβδομαδιαίων ἐλέγχων, περὶ ὧν παρακαλοῦνται οἱ γονεῖς νὰ ᾧσιν ἀκριβεῖς καὶ ἀπαιτητικοί, διότι πολὺ τῆς προόδου πηγάζει ἐκ τῶν μεταξὺ τῶν γονέων ἢ ἐπιτρόπων σχέσεων καὶ τοῦ καταστήματος.

Τὰ τῆς προμελέτης καὶ ἐπιμελέτης, ὅτι ἐν τοῖς κοινοῖς τοῦ καταστήματος σπουδαστηρίοις εὐδοκῶνται, ἱκανῶς ἐπιμαρτυρεῖται ὑπὸ τῶν ἐλέγχων καὶ τῶν διαγωνισμῶν καὶ τῶν ἐξετάσεων, ἐξ ὧν ἐξάγεται, ὅτι οἱ ἀξιώτεροι βαθμοὶ ἀνήκουσιν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰς τοὺς ἐν αὐτῷ προπαιδευομένους. Ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην ἐπαναλαμβάνεται, ὅτι τινὲς τῶν ὑποτροφίμων ἐδείξαν πρόοδον οὐχὶ ἀνάλογον πρὸς τοὺς ἀγῶνας τοῦ καταστήματος· διότι τινὲς τῶν γονέων καὶ ἐπιτρόπων, πρὸς τὰς μεταξὺ τοῦ καταστήματος καὶ ἐαυτῶν σχέσεις ἀδιαφόρως ἔχοντες, ἢ εἰς τὰς ὁρέξεις τῶν ἰδίων τέ-

κων ὑποκατακλινόμενοι, ἀπέκοψαν ἀπὸ τῆς προμελέτης ἢ τὰς προσφορωτάτας πρωΐνας ὥρας, ἢ τὰς ἑσπερινὰς, καὶ κατέλιπον αὐτὰς ἀχρηστοὺς, ἔτι δὲ πολλάκις καὶ τοὺς χρεῖαν συνοδοῦ διὰ τὴν ἡλικίαν ἔχοντας, καὶ τοιούτου ῥητῶς ἀπαιτηθέντος, ἀσυνοθεύτους ἐπεμψαν εἰς πάσας τὰς καθ' ὁδὸν ἀφορμὰς ἐκτεθειμένους.

Ὅπως δὲ τὰ τῆς προμελέτης καὶ ἐπιμελέτης καὶ τὰ τῆς ἐπιτηρήσεως ἀποβῶσιν ὅσον ἐνεστι ἐξηκριθωμένα, προσελήφθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος καὶ τέταρτος ἐπιτηρητής. Ὄστε εἰς τὸ ἐξῆς ἀντὶ τριῶν, τέσσαρες μεριζόμενοι τὰ τῆς ἐσωτερικῆς κυβερνήσεως τοῦ καταστήματος, προήγαγον, ὡς εἶκός, ἐτι κάλλιον τὰ τῆς παιδαγωγίας. Περὶ δὲ τῆς ἠθικῆς διαγωγῆς διηνεκῆς καταβάλλεται μέριμνα, ἀδιαλήπτου οὕσης τῆς ἐπιτηρήσεως, δύο ἀείποτε παρόντων ἐπιτηρητῶν.

Πλὴν δὲ τῶν νενομισμένων προσευχῶν καὶ τῆς εἰς τὸν νόον φοιτήσεως καὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν θρησκευτικῶν ἐν γένει καθηκόντων, καὶ κατὰ Κυριακὰς ἀκραματικῶς ἐξηγεῖται τὸ Εὐαγγέλιον, διὰ χριστιανικῆς διδασκαλίας ἀνατεθειμένης εἰς τὸν διδασκαλὸν τῆς κατηχήσεως, καλῶς τὴν πνευματικὴν ταύτην ἐντολήν ἐκπληρώσαντα. Τούτου δὲ τοῦ ὄντος θείου ἔργου μετὰ ἱεροῦ ζήλου ἐπελήφθη καὶ ὁ σεβάσιμος πνευματικὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου, ὁ πανασιώτατος πρωτοσύγγελος Κύριος Κονοφάας, ὅστις διὰ τῶν πατρικῶν αὐτοῦ παραινέσεων, προθύμως συνέπραξεν εἰς τὴν ψυχικὴν οἰκοδομὴν τῶν ἡμετέρων παιδῶν.

Ὅτι δὲ καὶ ἡ δίκαια καὶ τὰ τῆς φυσικῆς ἐν γένει ἀγωγῆς κατὰ τὰ τῶν μαθημάτων τὴν διάρκειαν καὶ τὰς διακοπὰς, εἶναι λίαν συντελεστικά εἰς τὴν τῶν μαθητῶν εὐεξίαν, καλῶς ἐπιμαρτυρεῖ ἢ ἐπὶ τῶν ἐνδiciaτωμένων ἐπανθούσα ἀναλλοίωτος ὑγεία. Εἰς δὲ τὸ κάλλιστον ταῦτο ἀποτέλεσμα συμπράττει ὁ σοφὸς καὶ ὁ φιλόανθρωπος καθηγητὴς Κ. Γ. Μακᾶς, ὁ ἰατρὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ καταστήματος σύγκειται σήμερον, ἐκ τοῦ ἐπιμελητοῦ ἐνοικοῦντος καὶ τεσσάρων ἐπιτηρητῶν, οὐ μόνον ἐνοικοῦντων ἀλλὰ καὶ ἐγκοιμηομένων ἐν τοῖς κοινοῖς κοιτώσιν. Ὁ μὲν ἰατρὸς τοῦ καταστήματος ἐπισκέπτεται αὐτὸ συνεχῶς, ὁ δὲ ἐφημέριος ἐκτελεῖ ἐν αὐτῷ τὰ τῆς θρησκείας καθ' ὠρισμένας ἐποχὰς.

Τὸ προσωπικὸν τῶν διδασκόντων ἐν τῷ καταστήματι σύγκειται κατὰ τὸ παρὸν ἐξ εἰκοσι καὶ πέντε ἀνδρῶν, ἐννέα καθηγητῶν καὶ δεκαεξὶ διδασκάλων.

Μαθηταὶ ἐνεγράφησαν

Κατὰ τὸν Ἰούλιον	3.	Ἰανουάριον	4.
» » Αὐγούστ.	9.	Φεβρουάριον	3.
» » Σεπτέμ.	87.	Μάρτιον	2.
» » Ὀκτώβρ.	24.	Ἀπρίλιον	2.
» » Νοέμβρ.	6.	Μαΐον	2.
» » Δεκέμβρ.	1.		

Οἱ πάντες

Ἐξ ὧν τρόφιμοι 71, ὑποτρόφιμοι 12, καὶ ἐξωτερικοὶ 60.

Ἐκ τῶν μαθητῶν τούτων, 4 ἦσαν τοῦ Α'. ἑταίρους τῆς συστάσεως τοῦ καταστήματος, (ἐξ ὧν τρόφιμοι 2, ἐξωτερικοὶ 2), 2 τοῦ Β'. (ἐξ ὧν 1 τρόφιμος καὶ 1 ὑποτρόφιμος) 3 τοῦ Γ'. ἐξωτερικοὶ, 5 τοῦ Δ'. (ἐξ ὧν 4 τρόφιμοι καὶ 1 ἐξωτερικός) 8 τοῦ Ε'. (ἐξ ὧν 5 τρόφιμοι καὶ 3 ἐξωτερικοὶ) 21 τοῦ Σ'. (ἐξ ὧν 7 τρόφιμοι, 1 ὑποτρόφιμος καὶ 12 ἐξωτερικοὶ) 27 τοῦ Ζ'. (ἐξ ὧν 13 τρόφιμοι, 4 ὑποτρόφιμοι καὶ 12 ἐξωτερικοὶ) 73 τοῦ Η'. (ἐξ ὧν 39 τρόφιμοι, 5 ὑποτρόφιμοι καὶ 28 ἐξωτερικοὶ).

Ἐκ τῶν μαθητῶν τούτων μετατάχθησαν εἰς ἄλλαν κατηγορίαν 4 (1 ὑποτρόφιμος, 3 ἐξωτερικοὶ ἀπεχώρησαν πρὸς κειρὸν 5 (1 ὑποτρόφιμος καὶ 4 ἐξωτερικοὶ), ἀπεδήμησαν διὰ λόγους οἰκογενειακοὺς 4, (2 τρόφιμοι καὶ 2 ὑποτρόφιμοι) ἀπεχώρησαν ὡσαύτως 2 (1 τρόφιμος, 1 ὑποτρόφιμος) δὲν ἐνερανίσθησαν 5 ἐξωτερικοὶ· ἀνεχώρησαν οἰκογενεῖαν 4 ἐξωτερικοὶ, ὁμοίως δι' ἀμέλειαν 1 ἐξωτερικός, ἀπεμακρύνθησαν δι' ἀμέλειαν 6, (1 τρόφιμος καὶ 5 ἐξωτερικοὶ), ἀπεπέμθησαν 3 (2 τρόφιμοι 1 ἐξωτερικός), ἀπεβλήθησαν 4 τρόφιμοι· οἱ πάντες 37, ἐξ ὧν 10 τρόφιμοι, 4 ὑποτρόφιμοι καὶ 23 ἐξωτερικοὶ, ὥστε ὑπολείπονται ἤδη κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 106 μαθηταί, ἐξ ὧν τρόφιμοι 61 ὑποτρόφιμοι 9 καὶ ἐξωτερικοὶ 36. Κατὰ δὲ τὰ παρελθόν ἔτος εἶχον ὑποληφθῆ οἱ πάντες 81.

Ἡ ἡλικία τῶν μαθητῶν εἶχεν ὡς ἐξῆς.

Οἱ περὶ τὰ 9 ἔτη 13. Οἱ ἀπὸ 10—12, 26. Οἱ ἀπὸ 13—14, 37. Οἱ ἀπὸ 15—18, 58. Οἱ ἀπὸ 19—21, 9.

Οἱ πάντες 143.

Διακροῦνται δὲ κατὰ πατρίδας ὡς ἐξῆς·

Τέκνα τῶν ἐξωθεν Ἑλλήνων. 61

Ὅμοίως τῶν ἐν Ἀθήναις οἰκούντων ἐξωθεν Ἑλλήνων 33

Ἀθηναῖοι 4

Ἐκ Πειραιῶς 3

Ἐκ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος 8

Τῆς Πελοποννήσου. 12

Τῶν νήσων τῆς αὐτονόμου Ἑλλάδος 14

Γερμανοὶ 6

Γάλλοι 2

Οἱ πάντες 143.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων καλῶν ἐπιμαρτυρουμένων τῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐκπαιδευτηρίου, πρὸς ὑμᾶς, ὡ φίλτατα αὐτοῦ τέκνα, στρέφω τελευταῖον τὸν λόγον. Δύνασθε τάχα νὰ λησμονῆτε, ὅτι οἱ μὲν μακρὰν γονέων καὶ οἰκειῶν, ἐπέμθητε ἐνταῦθα, ὅπως ἀπὸ τῆς παλυγεγένητος ταύτης καὶ καθαρᾶς πηγῆς τῆς ἐθνικῆς παιδείας, θαψιλῶς ἀρυσάμενοι ἐπανελάθητε ποτε εἰσηγηταὶ τῶν καλῶν ἐν ταῖς δυσχάλας αὐτῶν ὑμετέρας πατρίσιν· οἱ δὲ ὑπ' ὄψιν τῶν οἰκειῶν ἐκτρέφεσθε, ὅπως πάντες μὲν παραμυθία αὐτῶν ἀποβῆτε, ἀγλαΐσμι δὲ καὶ τοῦ καταστήματος ἀναδειχθῆτε, καὶ ὅτι· παρ' ὑμῶν ἰδίως προσ-

δοκᾶται πολλῶν τῶν περὶ ἡμᾶς κακῶν ἢ ἐπανόρθωσις. Δύνασθε τάχα νὰ λησμονῆτε, ὅτι φθονερὰ ἕνεκα καὶ ἴσως καὶ οἰκεία βλέμματα, βλασφημῶς καθ' ἡμῶν ταξεύονται, ὅπως τὰ ὄνειροπολούμενα ἐπιβεβαιώσωσιν, ὅτι ἐν τοῖς βιβλαίοις ἐκείνοις αἰῶσι τῆς δουλοσύνης καὶ τοῦ μαρτυρίου πελαγίζον αὐτάνδρον ἀπωλέσθη τῆς Ἑλλάδος τὸ σκάφος. Ὅχι· ὑμῖν ἀπόκειται διὰ τῶν καλῶν ὑμῶν ἀγώνων νὰ διατρανώγητε τῆς πολυπαθοῦς πατρίδος τὴν ἀναγέννησιν. Ἐντεινέσθε λοιπὸν καὶ εὐδοῦσθε, εὐχέτας ἔχοντες τοὺς παρόντας καὶ ἀπόντας φίλους, αὐτὴν τὴν ἀοράτως παροῦσαν πατρίδα. Ἐνθυμεῖσθε, ὅτι μετ' ὀλίγον, ὁ ἀτμός ὁ ἐκατόγχιρ αὐτὸς θαλασσονηχῆς γίγας τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ, ἀρπάζων τὰ ὑμέτερα βραχίδια, τὰ σύμβολα ταῦτα τῆς προόδου, τὰ ἐχέγγυα τῆς μελλούσης ὑμῶν εὐδοκιμήσεως, θέλει μετακομίσει αὐτὰ ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ πανταχοῦ, ὅπου ὡς περὶ ἱερὰν ἐστίαν, τὴν ἰδέαν τῆς πατρίδος, συνώκισται ὁ ἑλληνισμός· ὡ ποία αἰσθήματα θέλει διεγείρει ἢ θέα αὐτῶν! Ἡ ἀνατύπωσις λοιπὸν αὐτῶν ἔστω ταῖς μὲν ἀριστεύσασιν ὅξυ εἰς εὐκλεσετέρους ἀγῶνας κέντρον, τοῖς δὲ μαλθικώτερον σήμερον ἀγωνισαμένοις ἀφορμὴ γενναιοτέρας ἐν τῷ μέλλοντι φιλοτιμίας, ὅπως οὕτως ἐκπληρωθῶσι τῶν γονέων αἰ διάπυροι εὐχαι καὶ τῆς πατρίδος αἰ γλυκεῖαι ἐλπίδες, καὶ ἡμῶν αὐτῶν ἀνταμειφθῶσιν οἱ ὑπὲρ ὑμῶν ἀγῶνας καὶ μόχοι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΣΙΑΜΗΣ.

—*—*—*

Ἐν τῷ Α'. καὶ Β'. τόμῳ τῆς Παρθένου ἐδημοσιεύθησαν οὐκ ὀλίγαι ἀξιοὶ λόγου εἰδήσεις περὶ τῶν ἰθῶν καὶ τῶν ἐθίμων τῶν κατοίκων τῆς Ἰνδικῆς. Καταλύοντες δὲ τὸν λόγον εἰς ἐν τῶν ἀρθῶν ἡμῶν ἐλέγομεν τὰ ἐξῆς· « Δὶ Ἰνδοὶ εἶναι τύπος περιεργότατος καὶ διὰ τὴν φύσιν, καὶ διὰ τὰ ἦθη, καὶ διὰ τὰ ἔθιμα, ἀλλὰ καὶ ἀσπαστότατος διὰ τὸν πλοῦτόν του. Ἐὰν ὁ ἡμέτερος Γαλανός, ἀγαπήσας τὴν σοφίαν τῶν Γυμνοσοριστῶν, ἐξῆς τιμώμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἀπέθανεν εἰρηνικῶς παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Γάγγου, ἄλλος ὁμογενῆς, προσωποποιῶν ἐν ἐκρυτῷ, πρὸ δύο σχεδὸν ἑκατονταετηρίδων, τὴν ἀτυμπαθῆ καὶ ἀναίσθητον θετικότητα, ὡς λέγουσιν οἱ Εὐρωπαῖοι, τοῦ 16' αἰῶνος, προστίμησε τῆς σοφίας τὸ ἀργύριον, καὶ ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ κατὰ τὰς Ἰνδίας, ἀπέθανεν ὁμοίως θάνατον οἰκτρὸν. Τὸ 1683, τυχοδιώκτης Κεφαλλῆν (α), υἱὸς ξενοδόχου, διατελέσας μεσίτης παρὰ τῆ Ἀγγλικῆ Ἑταιρεία τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, κατώρθωσε νὰ ἀνεμακθῆ πρωθυπουργός

(α) Ἐὰν δὲν ἀπατῆ ἡμεῖς ἡ μνήμη, νομιζόμεν ὅτι ὠνομάζετο Εὐσταχτίου Φαλκόντις.